

22 september 2003 - Omzendbrief met betrekking tot de toepassing van de herziening van VLAREM I en II inzake de wijziging van de afstandsregels voor varkens- en pluimveehouderijen en van de reglementering voor mestverwerking

(B.S., 17 oktober 2003)

Aan alle Provinciegouverneurs,

Ter kennisgeving aan :

de leden van de Bestendige Deputaties,
de diensten en instanties belast met de uitvoering van de in deze omzendbrief opgenomen bepalingen,
de Colleges van Burgemeester en Schepenen,

Met deze omzendbrief wens ik een aantal aspecten van de VLAREM-wijziging met betrekking tot de afstandsregels voor varkens- en pluimveehouderijen en met betrekking tot de regels voor de mestverwerking (besluit van de Vlaamse regering van 19 september 2003 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne) te verduidelijken.

Deze wijziging heeft onder andere betrekking op de inplantings- en vergunningsregeling van varkens- en pluimveehouderijen, de bouw van ammoniakemissiearme stallen en op de vergunningsregeling van kleinschalige mestverwerkingsinstallaties.

Ik verzoek u, Mevrouw/Mijnheer de Gouverneur, deze omzendbrief ter kennis te willen brengen van alle gemeentebesturen van uw provincie en in het Bestuursmemoriaal van uw provincie bekend te maken.

Brussel, 22 september 2003.

L. SANNEN,

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking

Inhoudstafel

- 1) Situering
- 2) Afstands- en verbodsregels voor varkenshouderijen volgens de nieuwe wetgeving
- 3) Mestverwerking : de krachtlijnen van de versoepelde regelgeving
 - a) Vereenvoudigde vergunningsprocedure voor kleinschalige mestverwerking
 - b) Sectorale voorwaarden voor rubriek 28.3 : meer bevoegdheden voor de vergunningverlenende overheden op vlak van de middelvoorschriften en enkele bijkomende bepalingen en schrappingen
 - c) Verhoging van de drempel voor de milieucoördinator-plicht
 - d) Onderscheid mestbewerking versus mestverwerking
- 4) Ammoniakemissie-arme stallen
 - a) Emissiearm bouwen bij nieuwbouw voor varkens en pluimvee volgens een 'Lijst van stalsystemen voor ammoniakemissiereductie'
 - b) VLIF- steun voor de bouw van emissiearme stalsystemen
 - c) Attestering van de bouw van emissiearme stallen
 - d) Effect van emissiearme stallen op de geuremissie
- 5) Dossiermatige beoordeling van de milieuvergunningaanvragen
 - a) Dossiermatige benadering van de gemachtigingsaanvragen voor varkenshouderijen
 - b) Dossiermatige benadering van verbouwingen met het karakter van een nieuwbouw.
 - c) Specifieke aandacht voor IPPC-bedrijven
 - d) Gebiedsgericht ammoniakbeleid

Decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen
Oktober 2003
3

Officieuze consolidatie VLM - De regelgeving die u in deze consolidatie terugvindt bestaat uit officieus geconsolideerde teksten. Deze regelgeving vormt geen officiële bekendmaking in de zin van de Grondwet. Alleen de publicatie in het Belgisch Staatsblad heeft een officieel karakter

1) Situering

Reeds in de eerdere versies van VLAREM II (1992, 1995) waren afstandsregels ingeschreven voor varkenshouderijen, met overgangstermijnen tot 1 januari 2003 en 2004 voor de inrichtingen die er niet conform mee waren. Reeds sinds 1992 zijn dus milieuvergunningen (hermachtigingen, uitbreidingen) verleend voor een kortere termijn dan 20 jaar, nl. tot 1 januari 2003 of 2004. Het gaat hierbij om varkenshouderijen die op basis van hun bedrijfsvoering (open vs. gesloten), hun grootte (meer of minder dan 1.800 varkens) en de toestand van de stallen (bepalend voor het aantal waarderingpunten) niet voldeden aan de afstandsregels van titel II van Vlarem, op het moment dat de hermachtiging werd gevraagd.

Voor vele open varkensbedrijven was het verkrijgen van een nieuwe vergunning slechts mogelijk door er voor te zorgen dat ze meer dan 151 waarderingpunten haalden (dit kon bijna uitsluitend gerealiseerd worden door het plaatsen van een »installatie ter bestrijding van de geurhinder«, wat een aanzienlijke investerings- en werkingskost vertegenwoordigt) of door om te vormen naar een gesloten varkenshouderij. Voor gesloten varkenshouderijen met minder dan 1.800 varkens golden minder strenge afstandsregels waardoor deze wel voor 20 jaar vergund konden worden. Deze regeling wordt niet langer gewenst geacht, voornamelijk aangezien het onderscheid tussen gesloten en open bedrijven niet steunt op milieuhygiënische maar op sanitaire overwegingen. De op 19 september 2003 goedgekeurde Vlarem-wijziging biedt een oplossing voor deze vergunnings- en inplantingsproblematiek.

Daarnaast worden ook maatregelen voorzien om de ammoniakemissie van de veeteelt te reduceren. Bij de verdeling van de emissieplafonds in het kader van de Europese Richtlijn 2001/81/EG, werd op de ICL van 16 juni 2000 in intergwestelijk overleg immers een emissieplafond van 45 kton NH₃ toegewezen aan Vlaanderen. Hoewel uit MIRA-T 2002 blijkt dat de veeteeltsector, de belangrijkste bron van ammoniakemissie in Vlaanderen, reeds een aanzienlijke emissiereductie heeft gerealiseerd (berekend op twee derden van de vereiste reductie), mag niet uit het oog verloren worden dat de doelstelling nog niet bereikt is en dat bijkomende maatregelen nodig zijn. Bovendien dient ook rekening te worden gehouden met het feit dat het huidige plafond slechts een tussentijdse doelstelling is (voorstellen voor nieuwe emissieplafonds voor 2015-2020 worden dit najaar voorbereid). Gezien er nog bepaalde onzekerheden bestaan over de implementatiegraad en het reductiepotentieel van sommige voorziene maatregelen (mestverwerking, emissiearme aanwending, emissiearme staltechnieken) is het van groot belang nu reeds de nodige voorbereidingen te treffen, ook op vlak van regelgeving, om ook na 2010 de nodige stappen in het reductiebeleid te kunnen nemen.

Met betrekking tot de mestverwerking ondervindt de sector problemen door de zware vergunningsplicht die rust op mestverwerkingsinstallaties, en die tot nu geen echt onderscheid maakte tussen kleinschalige installaties, gehecht aan 1 veehouderij, en grootschalige installaties. De indelingsrubrieken worden hiertoe aangepast, en terzelfdertijd worden ook de voorwaarden voor de grootschalige mestverwerkingsinstallaties geoptimaliseerd.

2) Afstands- en verbodsregels voor varkenshouderijen volgens de nieuwe wetgeving

Deze Vlarem-wijziging schaft het onderscheid tussen gesloten en niet-gesloten varkensbedrijven af zodat er voortaan slechts één stel afstands- en verbodsregels voor varkenshouderijen. De afstandsregels worden niet langer uitgedrukt in functie van het aantal varkens maar in functie

van het aantal varkensseenheden, waarbij 1 mestvarken = 1 varkensseenheid en 1 zeug (inclusief biggen tot 10 weken) = 2.5 varkensseenheden.

Volgens de algemene principes van de Vlarem-wijziging, zijn de afstands- en verbodsregels niet van toepassing voor bestaande varkenshouderijen waarvan de vergunde mestproductie van de varkens, berekend volgens art. 33bis, § 2 van het mestdecreet, niet wijzigt. Wanneer omgeschakeld wordt van een andere diersoort (rundvee, pluimvee,...) naar varkens (dit verhoogt misschien niet de totale vergunde mestproductie, maar wel de vergunde mestproductie *door* varkens!) gelden de afstandsregels wel. De afstandsregels zijn eveneens van toepassing bij samenvoegingen, verplaatsingen en in geval van verhoging van de vergunde productie (indien de wetgeving dit in de toekomst zou toelaten).

3) Mestverwerking : de krachtlijnen van de versoepelde regelgeving

a) Vereenvoudigde vergunningsprocedure voor kleinschalige mestverwerking

De Vlaremwijzigingen bevatten bepalingen om de vergunningsprocedure voor kleinschalige mestverwerkingsinstallatie te versoepelen.

Kleinschalige mestverwerkingsinstallaties kunnen voortaan worden vergund bij rubriek 9 (rubriek van de stallen).

Voor vergunde veehouderijen betekent dit dat de kleinschalige mestverwerking door middel van de procedure 'mededeling van een kleine verandering' zoals beschreven in art. 6 quater van Vlarem I kunnen vergund worden, op voorwaarde dat, naast de bepalingen van art. 6bis van VLAREM I voldaan is aan volgende voorwaarden :

- Enkel mest van vergunde dieren en/of niet vergunningsplichtige dieren afkomstig van de inrichting waarbij de installatie wordt uitgbaat, wordt in de installatie behandeld
- Op de installatie zijn geen nadere andere indelingsrubrieken van toepassing (vb. lozen van afvalwater (rubriek 2.3.4), verbranding (rubriek 43)).
Motoren behorende tot mobiele mestbe- of verwerkingsinstallaties worden niet beschouwd als zijnde vast opgestelde motoren, waardoor rubriek 31 niet van toepassing is.

Rubriek 28.3 blijft van toepassing voor die mestbe- en verwerkingsinstallaties waarbij afvalstoffen in het be- of verwerkingsprocédé worden toegevoegd of dierlijke mest van een andere veeteeltinrichting wordt mee verwerkt.

Enkel compostering van mest van de eigen inrichting samen met groenafval afkomstig van de eigen inrichting en de bij de inrichting horende gronden, wordt meegenomen in de soepeler regeling van de nieuwe rubriek 9. In deze gevallen is de rubriek 2.2.3 (compostering van organisch materiaal) niet van toepassing.

Deze wijziging impliceert wel de invoeging van overeenkomstige milieuvoorwaarden in het hoofdstuk 5.9 van titel II van het VLAREM om milieuhinder als gevolg van deze mestbe- of verwerkingsactiviteit te beperken.

Zo zijn er in afdeling 5.9 onder meer bepalingen ingevoegd om de opvolging van de nutriëntenstroom te garanderen (registerplicht) en worden er specifieke uitbatingsvoorwaarden ingevoegd.

Mestverwerkingsinstallaties vergund bij rubriek 9 dienen geen nutriëntenbalans op te maken. De exploitant is echter nog steeds verantwoordelijk voor de bewijslast inzake de hoeveelheid nutriënten die worden verwerkt. Indien bijvoorbeeld de stikstof in de mest via een procédé wordt omgezet in stikstofgas (wat wordt beschouwd als verwerkte eenheden stikstof), moet dit kunnen worden aangetoond.

b) Sectorale voorwaarden voor rubriek 28.3 : meer bevoegdheden voor de vergunningverlenende overheden op vlak van de middelvoorschriften en enkele bijkomende bepalingen en schrappingen

De belangrijkste wijzigingen zijn :

- Voor de opslag van effluenten afkomstig van be- of verwerkingsinstallaties met een laag gehalte aan ammoniakale stikstof kan voortaan in de milieuvergunning worden afgeweken van de verplichting tot afsluiten van de buitenlucht.
- Voor technieken die het emissiearm lossen van dierlijke mest garanderen kan in de milieuvergunning worden afgeweken voor het verplicht laden en lossen in een afgesloten loods.
- Het wordt mogelijk om via de milieuvergunning af te wijken van de verplichting tot overkapping voor nitrificatie- en denitrificatiebekkens indien wordt aangetoond dat er nauwelijks schadelijke emissies optreden.
- Er wordt voortaan een minimum aantal staalnames opgelegd om een zo juist mogelijke samenstelling te kennen van de aangevoerde dierlijke mest en andere producten, evenals van de afgevoerde producten. Dit is noodzakelijk om het verwerkingsaandeel te kennen en de toetsing aan de verwerkingsplicht per mestbanknummer mogelijk te maken.
- In het register worden voortaan ook de relevante gegevens genoteerd met betrekking tot andere grondstoffen dan mest bestemd voor het be- of verwerkingsprocédé.
- De bepalingen met betrekking tot de opmaak van de nutriëntenbalans worden verder verfijnd. Hierbij wordt een verschil gemaakt tussen de nauwkeurige en vereenvoudigde balans, waarbij kan overgeschakeld worden naar de vereenvoudigde balans indien de meetresultaten van de nauwkeurige balans een stabiel karakter vertonen. Op die wijze moeten dure metingen niet telkens opnieuw worden uitgevoerd.
- In het kader van de nutriëntenbalans moet een meetprotocol worden opgemaakt dat ter goedkeuring aan de bevoegde autoriteit moet worden voorgelegd. Aangezien de nutriëntenbalans jaarlijks aan de Vlaamse Landmaatschappij moet worden doorgestuurd, is het wenselijk dat het meetprotocol door de bevoegde autoriteit ter advies wordt voorgelegd aan de Vlaamse Landmaatschappij.
- De bepalingen met betrekking tot de toegelaten verliezen aan stikstof (15 %) en fosfor (1 %) worden geschrapt in VLAREM II. In feite worden deze toegestane verliezen reeds opgelegd in het meststoffendecreet, waarin wordt bepaald dat 85 % van de stikstof en 100 % van de fosfaat bewezen moet worden afgezet. Deze toegelaten verliezen gelden voor het gehele

Officieuze consolidatie VLM - De regelgeving die u in deze consolidatie terugvindt bestaat uit officieus geconsolideerde teksten. Deze regelgeving vormt geen officiële bekendmaking in de zin van de Grondwet. Alleen de publicatie in het Belgisch Staatsblad heeft een officieel karakter

mesttraject, gaande van het moment van productie tot het moment van definitieve afzet. Dit heeft voor gevolg dat men de toegelaten verliezen moet evalueren in functie van het gehele mesttraject en niet enkel op één onderdeel uit dat traject (bijvoorbeeld mestscheiding).

c) Verhoging van de drempel voor de milieucoördinator-plicht

Een milieucoördinator en een milieu-audit worden voortaan enkel verplicht vanaf een be- of verwerkingscapaciteit van meer dan 25.000 ton/jaar. Voorheen was dit vanaf een capaciteit van 1.000 ton/jaar.

d) Onderscheid mestbewerking versus mestverwerking

Het verschil in definitie tussen mestbewerking en mestverwerking zoals gedefinieerd in het mestdecreet heeft enkel betrekking op de plaats van afzet van het eindproduct. Indien het eindproduct wordt afgezet op niet in het Vlaamse Gewest gelegen cultuurgrond is de mest verwerkt.

Indien de dierlijke mest wordt behandeld met het oog op recyclage van de nutriënten stikstof en fosfaat op in het Vlaamse Gewest gelegen cultuurgrond is de mest bewerkt.

Er bestaat bijgevolg voor de technische installatie geen milieukundig verschil tussen mestbe- of mestverwerking, waardoor met betrekking tot milieuvorwaarden een onderscheid tussen beide definities zinloos is. Bijgevolg wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen mestbe- en mestverwerking voor wat betreft de uitbatingsvoorwaarden.

4) Ammoniakemissie-arme stallen

a) Emissiearm bouwen bij nieuwbouw voor varkens en pluimvee volgens een 'Lijst van stalsystemen voor ammoniakemissiereductie'

Met het oog op het realiseren van de emissieplafonds, is het belangrijk dat emissiearme staltechnieken in de veeteelt geleidelijk aan ingang vinden zodat op (middel)lange termijn alle stallen zullen bijdragen aan de emissiereductie. De Vlarem-wijziging bepaalt in welke gevallen *varkens- en pluimveestallen* emissiearm gebouwd dienen te worden. Volgens de algemene principes van de nieuwe regels komt het erop neer dat *nieuw te bouwen* varkens- en pluimveestallen emissiearm uitgevoerd dienen te worden. Dit geldt niet enkel voor de exploitatie van een nieuwe inrichting maar ook voor *verplaatsingen, samenvoegingen, veranderingen of omschakelingen van een andere diersoort naar varkens en/of pluimvee*, indien hierbij *nieuwe stallen* worden gebouwd.

Het begrip *nieuwbouw* is in onze wetgeving niet gedefinieerd (evenmin als het begrip verbouw of herbouw). Het moet dus in zijn spraakgebruikelijke betekenis worden geïnterpreteerd. Dit betekent concreet dat wanneer bij een bestaande stal een afdeling wordt bijgebouwd (er wordt dus een *nieuw* gedeelte bijgebouwd), deze *nieuwe* afdeling emissiearm dient te worden uitgevoerd. In geval van verbouwingen die dermate ingrijpend zijn dat ze het karakter van een nieuwbouw krijgen, dient de stal ook emissiearm uitgevoerd te worden. Hiervoor is echter een dossiermatige behandeling vereist (zie punt 5).

De systemen die in aanmerking komen als emissiearme stal zullen bij ministerieel besluit beschreven worden in een 'Lijst van stalsystemen voor ammoniakemissiereductie'. Aangezien het belangrijk is om opgedane praktijkervaring met (reeds in de lijst opgenomen) emissiearme systemen te valoriseren, zal deze lijst dynamisch zijn. Er kunnen wijzigingen aangebracht worden aan bestaande systemen, systemen kunnen afgevoerd worden wanneer in de praktijk blijkt dat zij onvoldoende reductie realiseren of er kunnen nieuwe systemen aan de lijst toegevoegd worden. Om deze wijzigingen, schrappingen of toevoegingen objectief te kunnen evalueren werd een beoordelingsrichtlijn opgesteld.

Het feit dat deze lijst dynamisch is, mag echter geen aanleiding geven tot rechtsonzekerheid bij de vergunninghouder. Wanneer een nieuwe stal gebouwd wordt volgens een systeem dat, op het ogenblik dat de vergunning verleend werd, was opgenomen in de lijst, dan blijft dit systeem geldig als emissiearm voor de levensduur van de stal of tot op het ogenblik dat er verbouwd wordt. Dus zelfs wanneer in een volgende versie van de lijst dit systeem gewijzigd of zelfs geschrapt wordt, heeft dit geen gevolgen voor de vergunninghouder. Enkel wanneer *verbouwingen* gebeuren aan de stal waarbij een wijziging of vervanging gebeurt van die technische of constructieve elementen van de stal die de reductie van de ammoniakemissie realiseren, dient de verbouwing zodanig te gebeuren dat voldaan wordt aan de meest recente lijst van emissiearme systemen. Dit is om te vermijden dat de verbouwingen de situatie in de stal naar ammoniakemissie toe zouden verslechteren t.o.v. de bestaande situatie.

Het is dus belangrijk dat de uitbater reeds bij het indienen van de vergunningsaanvraag duidelijk kiest voor een bepaald systeem van de lijst (nummer en benaming van het systeem, datum van de lijst) en dit in de aanvraag vermeldt. Ook wanneer er achteraf verbouwingen, wijzigingen, verandering aan de stal gebeuren (m.a.w. wanneer er een wijziging van uitbating plaatsheeft) dienen deze het voorwerp uit te maken van een vergunningsaanvraag of mededeling van een kleine verandering.

Hoewel Vlarem enkel verplichtingen oplegt voor varkens- en pluimveestallen, zullen in de lijst van stalsystemen voor ammoniakemissiereductie eveneens een 2-tal systemen voor runderen (meer bepaald voor melk- en zoogkoeien) opgenomen worden worden.

Voor sommige runder-, varkens- of pluimveecategorieën zijn (nog) geen of enkel onvoldoende aan de praktijk getoetste emissiearme stalsystemen op de markt. Voor deze categorieën kan de traditionele, niet-emissiearme stal nog gebouwd worden tot de lijst eventueel gewijzigd wordt. Het spreekt natuurlijk voor zich dat deze traditionele niet-emissiearme stal geen 110 waarderingspunten toegekend krijgt. Concreet gaat het hier om volgende diercategorieën

:

Rundvee : vleesvee, mestkalveren, en vervangingsjongvee voor vlees- en melkvee

Varkens : beren

Pluimvee : opfokpoeljen van slachtkuikenouderdieren, kalkoenen, eenden, loopvogels, kwartels, parelhoenderen, ganzen, fazanten, vleesduiven, ander pluimvee.

(Voor definitief uitsluitel over de vraag of voor een bepaalde diersoort emissiearme staltechnieken verplicht zijn bij nieuwbouw, geldt enkel het ministerieel besluit waarin de 'Lijst van stalsystemen voor ammoniakemissiereductie' zal vastgesteld worden).

Ook voor biologische stallens zijn momenteel nog geen volwaardige emissiearme alternatieven beschikbaar in de praktijk, zodat hier ook niet voldaan kan worden aan de voorwaarde tot emissiearm bouwen.

In het algemeen werd bij het opmaken van de lijst van stalsystemen voor ammoniakemissiereductie ook reeds getoetst aan de geldenden en te verwachten verplichtingen in het kader van dierenwelzijn. Systemen die een positief effect hadden naar ammoniakemissiereductie maar niet in overeenstemming zijn met de verplichtingen rond dierenwelzijn, werden niet in de lijst opgenomen.

b) VLIF- steun voor de bouw van emissiearme stalsystemen

Het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds verleent steun bij de bouw van emissiearme stallen. Deze steun belooft 40 % van de kost van de volledige stal, maar beperkt tot de meerkost van de emissiearme stal ten opzichte van een traditionele stal.

Deze steun is meestal wel gekoppeld aan bijkomende voorwaarden m.b.t. dierenwelzijn. Zo is er voor varkens(zeugen) de bijkomende voorwaarde dat reeds rekening gehouden wordt met de vanaf 2013 verplichte groepshuisvesting.

Normaliter is het verkrijgen van VLIF-steun gekoppeld aan de voorwaarde van grondgebondenheid. In het kader van ammoniakemissiereductie werd bij Europa een selectieve afschaffing van de voorwaarde van grondgebondenheid aangevraagd. Op 25 juni jongstleden keurde de Europese Commissie, onder andere, volgende maatregel goed : investeringen in dierenwelzijn en voor ammoniakreductiestallen zijn niet meer onderworpen aan de voorwaarde van grondgebondenheid.

c) Attestering van de bouw van emissiearme stallen

De plannen die bij een milieuvergunningaanvraag worden ingediend zijn meestal niet even gedetailleerd als diegene die bij aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning worden ingediend. Dus, hoewel het verlenen van een vergunning voor een emissiearme stal kan gebeuren op basis van het nummer + de omschrijving van het systeem uit de lijst, is er nergens een garantie of controle dat de stal effectief ook conform de beschrijving van het systemen uit de lijst gebouwd wordt. Bij vele emissiearme stalsystemen is het na de bouw en ingebruikname vaak ook moeilijk om dit te controleren. Bovendien zou de vaststelling (naar aanleiding van controle) dat een stal niet correct is gebouwd om te voldoen als emissiearme stal tot gevolg hebben dat ze minstens moet verbouwd, of in het slechtste geval afgebroken worden. Er wordt daarom gevraagd dat de uitvoering van de stal door een architect, ingenieur,... geattesteerd wordt. Dit attest dient de veehouder (houder van de vergunning) te kunnen voorleggen aan de toezichthoudende overheid. Op die manier wordt ook een stuk rechtszekerheid aan de landbouwer geboden. Waar VLAREM II vroeger reeds oplegde dat de bouw van veestallen moet gebeuren onder toezicht van een architect, ingenieur-architect, ... wordt voor de emissiearme stallen dus bijkomend gevraagd dat geattesteerd wordt dat de stallen effectief volgens de in de vergunningaanvraag opgegeven systemen en de daarbij horende, bij ministerieel besluit vastgelegde, omschrijving werden gebouwd.

d) Effect van emissiearme stallen op de geuremissie

Emissiearme stalsystemen hebben gemiddeld gezien ook een positief effect op het reduceren van de geuremissie. Hierbij dient wel in het achterhoofd gehouden te worden, dat net zoals voor een traditionele stal trouwens, veel afhangt van het management door de exploitant. Dus, hoewel emissiearme stallen een positief effect kunnen hebben op het verminderen van geuremissies, dient in geurkwetsbare zones nog de nodige aandacht besteed te worden aan de geurproblematiek.

5) Dossiermatige beoordeling van de milieuvergunningaanvragen

a) Dossiermatige benadering van de hermachtingsaanvragen voor varkenshouderijen

Alhoewel de nodige inspanningen gedaan werden om de hinderproblematiek zoveel mogelijk via eenduidige sectorale voorwaarden te regelen, blijft de dossiermatige beoordeling zeer belangrijk. Met de VLAREM-herziening van 19 september 2003 werden de inplantingsregels buiten toepassing gesteld voor (de verdere exploitatie van) bestaande varkenshouderijen, zodat de dossiermatige beoordeling inzake geur nog belangrijker wordt.

Het is evident dat de reële afstand tot de gebieden, vermeld in artikel 5.9.4.4 van de gewijzigde VLAREM II, de eerste factor is die in de dossiermatige beoordeling van belang is. In de groep bedrijven die voorheen niet voldeden aan de afstandsregels en dus een vergunning kregen tot 31 december 2003, zitten zowel bedrijven gelegen op 900 m van woongebied als bedrijven op 20 m van woongebied.

Daarnaast moet uiteraard rekening gehouden worden met de bezwaren ingediend bij het openbaar onderzoek en de evaluatie van de gegrondheid van deze bezwaren, met de ouderdom en toestand van de bestaande stallen en met de wijze van uitbaten in het verleden. Een goede en zorgvuldige uitbating is immers uitermate belangrijk om abnormale geurhinder te vermijden.

b) Dossiermatige benadering van verbouwingen met het karakter van een nieuwbouw.

Indien de verbouwing dermate ingrijpend is, dat het een karakter van een nieuwbouw krijgt, dient de stal wel emissiearm uitgevoerd te worden. Dit geldt vooral wanneer de verbouwingen zodanig uitgebreid zijn dat alle technische of constructieve elementen van de stal die een invloed hebben op de ammoniakemissie (vloeren, roosters, mestkelders, mestafvoersystemen,...) dienen vervangen te worden om de verbouwingswerken te kunnen uitvoeren.

c) Specifieke aandacht voor IPPC-bedrijven

In uitvoering van de IPPC-richtlijn (96/61/EG) zullen de sectorale voorwaarden voor alle IPPC-bedrijven (meer dan 40.000 kippen, meer dan 2.000 mestvarkens of meer dan 750 zeugen — in Vlaanderen een 600-tal veehouderijen) tegen 31 oktober 2007 herzien worden. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de aanbevelingen van de Bref-studie Intensive Livestock. De finale draft van deze Bref (status : formeel goedgekeurd door de commissie) bepaalt expliciet dat het realiseren van 50 % ammoniakemissiereductie (en meer voor bepaalde diercategorieën) de beste beschikbare techniek is voor deze (grotere) bedrijven. Deze volgens de Bref haalbaar geachte reductiepercentages zullen in het achterhoofd gehouden moeten worden bij het herzien van de sectorale voorwaarden voor de IPPC bedrijven. Het is dus bijzonder belangrijk om de exploitanten van deze bedrijven, ook in het kader van de te realiseren plafonds van de NEC-richtlijn, bij de hermachtingsaanvragen reeds te wijzen op de ammoniakproblematiek. Het is

vanzelfsprekend in hun eigen voordeel wanneer zij hiermee in hun planning reeds rekening houden.

d) Gebiedsgericht ammoniakbeleid

Momenteel bestaat er nog enige wetenschappelijke onzekerheid over de effectiviteit van een beleid gericht op een gebiedsgerichte vermindering van zuurdeposities. Verschillende bronnen geven immers uiteenlopende cijfers met betrekking tot de eigenschap van ammoniak om vrij dicht bij de bron neer te komen. De effectiviteit van gebiedsgerichte maatregelen zal echter wel toenemen naarmate de achtergronddeposities dalen ten gevolge van het generieke beleid. Dit neemt niet weg dat bij de dossiermatige beoordeling van aanvragen voor bedrijven in de nabijheid van zuurgevoelige gebieden rekening moet gehouden worden met onder meer de zorgvuldige uitbating, de reële afstand tot deze gebieden en de eventuele toetsing aan de milieukwaliteitsnormen indien een milieu-effecten-rapport vereist was, teneinde eventuele bijkomende maatregelen op te leggen.